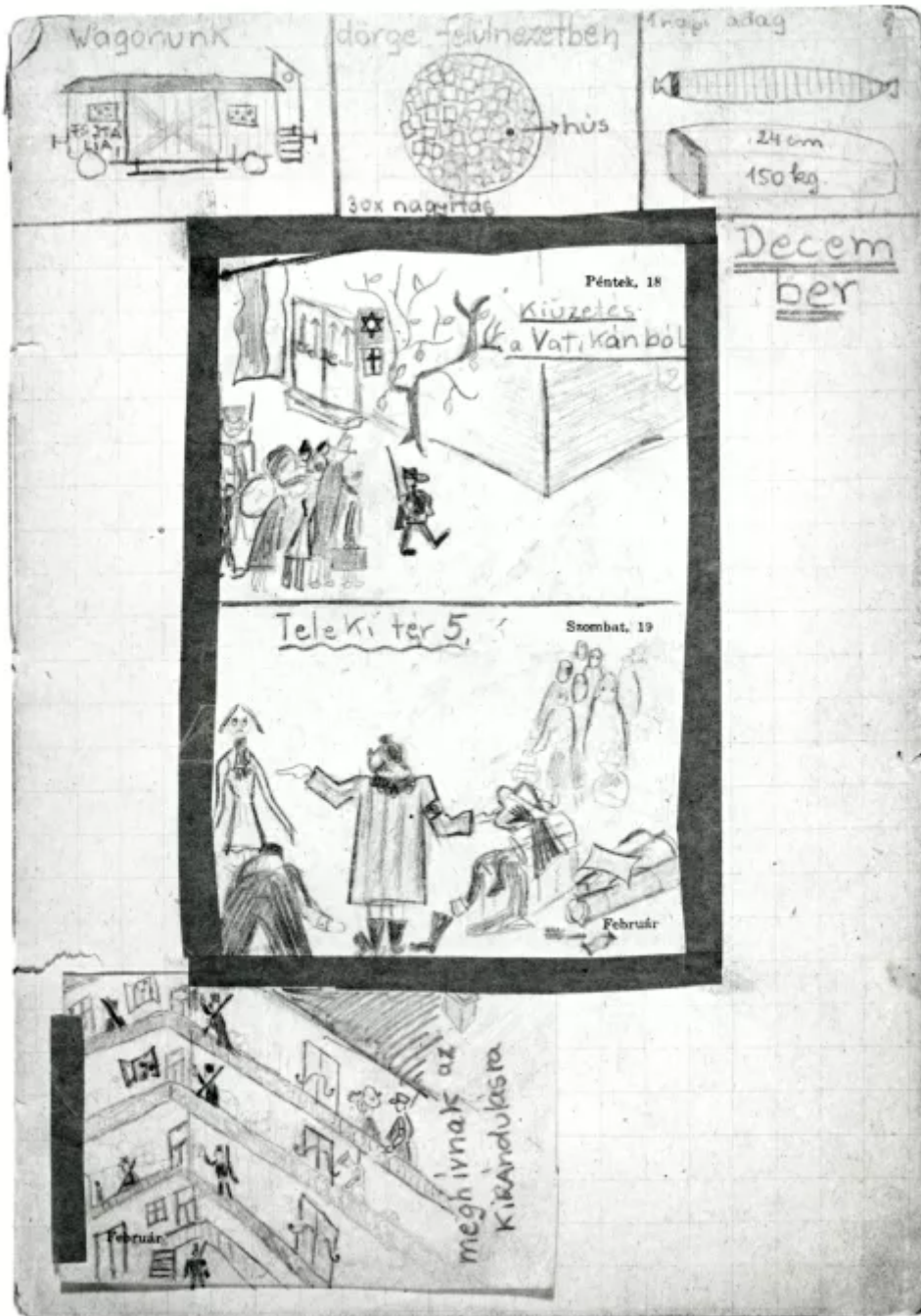

Merényi Zsuzsa Rajzos Naplója A Deportálásról 1.

Amikor deportáltak minket a húgommal, a húgomnál volt egy füzet, abba rajzolt az egész úton meg a táborban is. Hogy a bánatba került füzet az ő hátizsákjába, amikor azt mondták, hogy tessék csomagolni? Beledobta, hogy anélkül nem megy. Zsuzsa sosem tanult rajzolni, de remekül rajzolt, nagyon kifejező rajzokat készített az úton. Ezek a rajzok attól nem hatnak tragikusan, hogy a húgomnak isteni humora volt, mindent a humoros oldaláról fogott fel. Még egy játékot is készített valami gyufásdobozból.

[1944-ben] a Peterdy utcából, ahol laktunk, ki kellett költözni, zsidó házakat [lásd: csillagos ház] jelölték ki, és oda terelték be az összes zsidót. Minket Zsuzsával és anyákkal befogadott a

barátnőm mamája. Nem tudom, hányan laktunk ott három szobában, azt hiszem, három család. Tudom, hogy a földön aludtam, nem volt elég fekvőhely sem. Körülbelül fél évig eléggé elszigetelten éltünk itt, Budapesten. Éppen azért, mert zsidóházak voltak. És ott se ki, se be, nem tudtuk, mi van a nagyvilágban, semmi hírt nem hallottunk. [Kijárási tilalmat 1944. június végétől vezettek be a csillagos házakban, amelyeket ezután csak meghatározott időpontok között volt szabad elhagyni. -- A szerk.]

Aztán 1944 telén jött a felhívás, hogy tessék felpakolni az összes nőnek harminc éves korig és ide meg ide menni [Ez valószínűleg nem télen, hanem 1944 októberében történt. -- A szerk.]. Az anyám akkor már a gettóban volt. Az volt a mese, hogy a németek Svájjal tárgyalnak. És annyit tudtunk meg -- de már nem tudom, kitől, vagy hogy ez mendemonda volt-e --, hogy a 30 éven aluli fiatal zsidó lányokat Svájcba vitték volna a németek gyógyszerért. Lehetett ott valami szervezet. Állítólag előttünk már volt egy ilyen transzport. De ez minden csak állítólag. Én nem néztem utána.

A csillagos házból, mint a hülye barmok, mentünk kis hátizsákkal. Anyám csomagolt nekünk élelmet. A gyűjtőhely a Teleki téren volt. Ott kellett jelentkezni a csomaggal. Nem tudom, miféle szétosztás szerint, nők, férfiak vagy mi. Erre nem emlékszem. A Józsefvárosi pályaudvarról indítottak, ezt tudom. Csomó ideig ácsorogtunk ott, egy marhavagonokból álló szerelvény mentén, sok-sok-sok-sok ember. Nem tudom, mennyi ideig álltunk ott, a végén felszállítottak a marhavagonba. Étel és ital nélkül, szóval se vizet, se ennivalót nem adtak. Rokon más senki nem volt.

Beszálltunk, és vittek valahová. Nem tudtuk, hogy hová, senki nem mondta. Amíg volt ennivaló, ettünk, amíg volt innivaló, ittunk. Aztán nem volt, akkor nem ettünk, nem ittunk. Egyszer vizet kértünk az egyik ilyen őrtől, és hozott valahonnan vizet, az petróleumos volt. Persze vécé nem volt, így időnként megállt a vonat, és akkor kiengedtek, és a kukoricaföldbe bemászva végeztük a dolgunkat. És akkor esős idő volt, és mindenfelé pocsolyák voltak, és akkor meg tudtuk kicsit mosni magunkat. Egyébként nem volt mosásra lehetőség. Körülbelül két hétig tartott ez a szórakozás, mert a németek ide-oda tologattak. Később tudtam meg, hogy a németek már eléggé bajban voltak a saját csapatok szállításaival, nem nagyon volt kocsik, azért tologatták ezeket a kocsikat ide-oda. De szerencsénk volt, mert a mi szállítmányunk volt az egyik utolsó.

A vagonból Bergen-Belsenben szállítottak ki, és a vasútállomástól gyalog mentünk egy csomó ideig, fogalmam sincs már, hogy mennyit. Nem tudtuk, hogy gyűjtőlágerbe kerülünk. És abba mi bementünk, mert mondták, hogy menjünk be. Fogalmunk sem volt semmiről. Akkor láttuk, hogy van egy csomó barakk. És akkor egy jó ideig mendegéltünk a barakkok mentén. Végül is egybe betereltek, az egész budapesti szállítmányt egybe. Meglehetősen szűken voltunk. Egy darabig a húgommal csak egy szalmazsákos priccsünk volt, úgyhogy fejtől-lábtól aludtunk egy emeletes priccsen. Az emeletes ágy olyan volt, hogy az embernek a szájába lógott a fölsőnek a lába, ha lelógatta.